

Kalesiya

Paulugi Kapiya Yongkambanu

Yisuyegi Ngizi Kumuli Ngabelak

Kalesiya Meibekke Yoluwiliyegi

Lende Miza yanarik

1-2 Ne Paulugu kapiya perik ini kongkirigesen Yisuyegi ngizi panu kumuli ngabelak Kalesiya meibekke yolu piyeng mabiyengke puwili mabuwiliyegi lende miza yani. Ne Anotogi ngagora orowei mizi logo ne Aposolobek meibek, purik nakko ne yawe pera miziweki nana onorikka ma nakko neyegi ni Anotogi ngagora orowei kune neiya onorikka, kapura Yisu Kilisi keya Peba Anoto, Yisu Kilisi ibendaga yangalekta wik wazamiyaboktau piyaugu ne niza logo yawe ngago piyaugira orowei mizagira nana. Ne kiling pelege Yisuyegi ngizi kumuli puwiligu iniyegi wangane yei.

3 Peba Anoto keya Yemizibek Yisu Kilisigu iniyegi wazono piyaugira keya ngezege sa piyaugira wilek kang inuguyengke yani pani.

4 Yisu Kilisi Peba Anoto tonugubokko kelirikki kiriwei miza logo ngezebokko ngezebek ngaungaugu kaile tonuguyengki wiyeke ibeng sa purik ngabelakpekké kaile kaile yongkambanuwiligu mizageya piyengka teni yaliya wazayiweki.

5 Tegi teni Anotogi yeikta yongolok meiyageya koyimiweki. Wameik panu.

6 Kazing inugu miziyengki ne lebuk ngeli. Purik ini yombanu pelik kaiyabok, Koli, Kilisigi wazono inugu weiyagi langai ono pura weiweki mena, kaiyabok inugu nguk namizi wezamela legi. Ini weik Anotogi ngago wazono Kilisiyegi langai pura ono ngago kalogomoktagi kiriwei mizi.

7 Ngago wameik wamenara keke wizinda kapura ngabelak nakkawili kayima logo ngago wazono Kilisiyegi langai pura nalik kaibene kelemiya logo ini wiyalowei mizi.

8 Tamizeige nawili ma ne makngeze ma angela paka ngalega nakko ngago wazono nogo kozak yeiya puraga nalik nara kozak kai mabura Anotogi sisikta pilikpokyegi kuni pani.

9 Nogo yaka kaiya mabura ngereke mawinda kai, tamizeige nakko iniyegi ngago wazono inugu weiya puraga nalik nara ngereke kozak yei mabura Anotogi sisikta pilikpokyegi kuni pani.

10 Weik mena purikku kai purik ne yongkambanuwiligu neyegi kelibene mizi kai ma talik? A'a'. Nogo kelirik Anotogo nogo mizi piyeng pangka kaiyagi purikki ne keli. Ne yongkambanuwiligu neyegi kelibene mizi kesak ne Kilisiyegi yawe mizi kak ono.

11 Ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili, ini pobilik purikki iwakaweki, purik ngago wazono nogo kozak kai pura ngago yombanuwiligi kazingyengki kiriweigirikki kozak kaira ono.

12 Purik ngago wazono pura ne nakyaga weiya ma nakko ne waligeleniya ono. Yisu Kilisi ngezebokko neyegi kawela wiya logo pura kozanda

kiling.

¹³ Yisugu ne nizagine wererik ne Yudaw-iligu mizi pilik nerau Anotoyegi kiriwei panu kaiyageya wiziya. Logo ne talikpek miza purik ini weik ulogo kerewiya makne miza. Inugu kerewiyagirik nogo Yisuyegi ngizi panu kumuli-wiliyegi kunengyeng yani keya ngangang yemane keleyi keya Anotogi kongkirigesenyeng ula waliyiweki miza purikki.

¹⁴ Keya puwekkerik kazing teni Yudaw-iligu Anotoyegi kiriwei mizi pumokki kiriwei miziyengkirik nogo negi kabelarikka kolokn-gagonowiliyegi lewege miza logo kazing tenigi yelibungang kokawiligi ngago yogong puwligu teni waligeleyi piyengki kiriwei miziweki ne kozang panu miza.

¹⁵ Kapura Anotogi wazonorago mizagewiyege ne wazagine pugu ne niza logo pelik kumula, Nogo Pauluyegi yawe yemane pugu mizagi nara neyegi yolu pera, meiyagi, logo pulaga Anotogo sawiyara wiriyawekke

¹⁶ pugu pigi Marekpek waligeleniya logo ne kowita logo nogo Yisuyegi langai ngago wazono pura Yuda onowiliyegi kozak yeiweki.

Logo ne Yisuyegi keriya logowekkerik nogorau nakyegi purikki solorik talik miza purikki nguk meiya ono,

¹⁷ ma Yisugi ngagora orowei mizi panga Yirusalem yerengke yolu nawiliyegirau talik mizagi mizarikki nguk yeiya ono. Segeya ne panga Arebiya ngabelak Yisu ngezebokko ngezebekyegi langai waligeleniyabekke mabuwекке

kambela. Pulaga pilik miza logo ne Tamasiko yerengke yo kayima.

¹⁸ Ne weik ngizi kumula wizigeya kirisimasi neyauganara miza logo ne panga Yirusalem Pitayegi pakeli kambela logo pi kiling yeik sonda neyau miza.

¹⁹ Nogorau ngago wazonora orowei miza nawili keriya ono yeik Jems Yemizibekki sakpek ngezebek.

²⁰ Nogorau ngago wazono pura yombanu nakyaga weiya ono. Nogo pura Kilisiyaga weiya legi nogo iniyegi kozak yei piyeng mabiyeng ngiziyengko. Wameik Anotoyegi ne ngizira kozak kai.

²¹ Ne Yirusalem lemeng wiya logo pulaga ngabelak Siriya keya Silisiya meiyaugi yereng nayengke kambela.

²² Logo puwekkerik ngizi kumuli kongkirigesen panga Yudaya pulogo wawere uliyengkiwili neyegi lusuwei.

²³ Kapura puwili nawiligu pelik kisiyengki iwaka, Yombanu koka teni kunengyeng yani keya ngangang keleya logo tonugu Yisu Kilisibek mizi purik yeik sawiyiweki mizabok weik mabek perik yongkambanuwiliyegi puwili Yisuyegi ngizi kumuliweki yei.

²⁴ Puwili neyegi langai kerewiyayengki iwaka kapura ne pulogo kambela logo ne weik Yisuyegi ngizi kumulirikki puwili keriyawekke puwili Anotogi yeikta yongolok meiya.

2

¹ Ne solo paka Yirusalem yerengke kambe-

larikka wizagomeige kirisimasi meleyau keya pongo inge nazikka mangobektau ono miza logo ngereke kambela logo ne Panabas kiling kambela logo mabuwekke Taitusrau nogo ne kiling miza orowei kambela.

² Logo ne kambela purik Anotogo neyegi kangweki waligeleniya kopong ne kambela. Logo Yuda ngai ngizi kumuliwili keke ngago kozak keli narikke koyawiliyegi nogo Yuda onowiliyegi ngago wazono Kilisiyegi langai nogo kozak yeiya puragi waberek kozak yeiya. Purik nogo kelirik nogo ulogo Yemizibekki miza piyeng keya nogo mabek mizageya peyendau ngaiwili wirege pangka mizibene.

³ Nogo ngaiwiliyegi yeiyarik nogorau Yuda ono anoto ikuyogorikwiliyegi kezanga yana logo Yisuyegi ngizi kumuli puwiligi yombu korikyengki korik yeke ngalege piyeng ngeliweki keleyi ono, yeiya. Logo ngaiwili Tatus ne kilimbek Yuda onobek kapura ngoluk yombu korikwekki korik yeke ngalegewek ngeli nangaibek yombu korikwekki korik yeke ngalegewek ngeliweki kelegele kelemiya ono.

⁴ Kapura kongkirigesendikke nawili pi yombu korik puguwekki yeke ngalege korik puwek ngeliweki kisi. Puwili ikuyogoriktaga ngizi kumuliwili miziwili logo tonugu wawere uli piyengke sengekta kanda teni Kilisi Yisuyegi ngizi kumuliwili legi Mosegi loyengka taragi kiriwei mizi ono miza purikki liwik keriyiweki wiriyawili. Purik tonugu ngizi kumulirik tamizeige yombanu nakyegi Yisugu ngai mabura Mosegi loyengko piyegi mawinda ngai ono ka-

pura puwiligu kisirik Mosegi loyengko teniyegi ngai logo teni Yudawiligi loyengko tonugu miziweki kai piyeng mabiyengke kiriwei panu mizagiwiligu kisi.

⁵ Logo puwiligu pelik kozang kisi, Tamizeige ini Mosegi loyengko kaiya piyengki kiriwei mizi ono purik mabura Anotogo ini yaliya wazayagi ono, kisi. Kapura puwiligu miziweki kisi piyengki teni ei yeiya ono, purik teni ngago ngizi Yisugu yombanuwili yeik Yisuyegi ngizi kumuli purikku puwili yaliya wazayi kai pura ini Yuda onowiligi nalik kaiya nelegi yeik mabilik warara yoluweki keli.

⁶ Yombanu ngaiwili nobiyeng mizi puwiliye-girik logo ne ngaiwili nobiyeng mizi puwiliyegi kai yagenda, purik puwili ngaiwili ma yeik miza purik watabi nogoyeng ono legi, logo puwiliyegirik Anotogo yombanu nakyegi yeik yeke ngalege pakela logo pi wazonobek keya pi kailebek kai ono. Logo ngai puwili ngago nogo kai pura nalik kaibene keleni ono.

⁷ Segeya Anotogo neyegi yawe Yisuyegi langai ngago wazono pura Yuda onowiliyegi kozak yeiweki nana, mabilik Anotogo Pitayegi yawe Yisuyegi langai ngago wazono pura Yudawiliyegi kozak yeiweki mana pilik logo purik puwiligu keriya.

⁸ Purik Anoto Pita ngago pugura Yudawiliyegi orowei kangweki manabok Anoto ngago pugura Yuda onowiliyegi orowei kangweki ne nana mabok.

⁹ Togo Jems keya Pita keya Yowan kongkirigen sen were panuyengki mangowili sawiyiwili An-

otogi wazono tonugu weiyagi langai ono pura Anotogo nana logo ngago pugura orowei miziweki neiyarikki keriyawekke puwili yawe nogoragi ei miza logo ne keya Panabas kiling melegulang miza. Tonuwago menalege sawiyarik Yuda onowili yolu pulogo te Panabas yawe mizagi keya Yudawili yolu pulogo nawili yawe mizagi.

¹⁰ Puwiligu watabi wamenak nayeng togo miziweki nguk yeiyara kongkirigesenyengke watabiyengki yeik puwiliyegi kumulageyaweki. Logo ne purikki wilik miza purik ne mabilik mizagirikki ne yawe yemane mizi.

¹¹ Paka Yirusalemwekkerik Pita yaka yombu korikwekki korik yeke ngalege puwek ngelagi purikki te menalik kumula kapura kalike pi panga Antiyok yerengke neyegi keriyi kayimawekkerik ngizi kumuli mabuwiligi wirege pugu mizaragi ne ei miza ono, purik pugu miza pura pangka ono purik kimeike panu legi.

¹² Purik Pita solo Antiyok yerengke kayimawekkerik pi Yuda ono ngizi kumuli yombu korikyengki korik yeke ngalege piyeng ngela ono puwili kiling ngeragi na. Pulaga yombu Jems kiling paka Yirusalem koyima nawili Antiyok yerengke kayima. Pulaga yombanu puwili kandawekkerik Pita ngereke Yuda onowiliyaga koweige yolu logo pi puwili kiling ngeragi nagirikki kiyecek, purik pi piyegi pelik meiyagi puwiliyegi pi kazi, Yombu korikyengki korik yeke ngalegeyeng ngeli nangai puwili kiling ngeragi ni purik kokowa legi ni nangki puwili kiling ngeragi ni?

¹³ Keya Yuda ngizi kumuli nawili Yuda onowili kiling ngeragi ni purik pangka purik puwili iwaka kele kapura puwilirau yombanu paka Yirusalemgga puwiliyegi kazi logo Yuda onowili kiling ngeragi nagirikki kiyebuk. Logo purikku mizagewiyegge Panabasrau puwiligu mizi pilik miza logo pirau kokowa miza.

¹⁴ Kazing puwiligiyeng ngago wameiktagi kiriwei mizi onorikki ne, Paulugu pakelawekke nogo mabuwiligi wirege Pitayegi pelik meiya, Ni wazaniyarik Yudabek kapura walaka mabura nugu Yudawiligi loyengki kezanga mana. Kapura yombu paka Yirusalemgawili kandawekkerik ni ngereke Yudawiligi kazingyengki kiriwei mizi. Logo purik ni weik Yuda ono puwili mabuwilirau Yudawiligi kazingyengki kiriwei miziweki keli legi ma talik? Purik pilik mizagi onorik kani, meiya.

¹⁵ Nogo ini Kalesiyawiliyegi yeirikki ini kerewiyi. Teni wazayarik Yudawili mei puwili, Yuda ono kaile miziwili, sawiya ono kele kapura

¹⁶ teni ngoluk peliktikki iwaka, yombanu nak Mosegi loyengki kiriwei mizi purikku pi Anoto kiling pangka wazamiyagi ono, kapura yeik Yisu Kilisiyegi ngizi kumuli maburikku. Logo tenirau Anotogi wirege pangkaweki teni Yisu Kilisiyegi ngizi kumula logo purik Mosegi loyengko miziweki kai piyeng mizi purikku ono. Purik Anotogo yombanu nak Mosegi loyengki kiriwei mizi purikku pilikpok ngezebek kiling pangka wazami ono.

¹⁷ Teni Yudawili Yisu Kilisiyegi ngizi kumuli

purikku teni Anoto kiling pangka wazayi legi teni Mosegi loyeng wiyi. Kapura tamizeige teni lo piyeng wiyi purik Yudawiliyaga yolu puwiligu teni kaile miziwili mizagi, puwiligu Yuda ono puwili mabuwiliyegi kumuli mabilik. Mabura weik purikku kai purik Kilisigu teni kaile mizibene keleya kai yagenda ma? Piliktau ono.

¹⁸ Pilik segeya tamizeige kazing yombanuwili Mosegi loyengki kiriwei mizi purikku puwili Anoto kiling pangka wazayi nogo wiya wazamiyamekke ne to purik mabura purikku ne kailebek keleni.

¹⁹ Kokarik ne Mosegi loyengki kiriwei miza logo purago kaile nogoyeng waligeleniya kapura ne pura wiya logo Kilisi ne Anoto kiling pangka wazaniyagibekyegi ne kiriweiweki. Logo lo piyengkirik ne ibeng nak kelik logo Mosegi lo piyengko mawinda neyegi ngai ono logo ne Anotogi wiyeke yolurik kele.

²⁰ Logo nogo pakelarik ne Kilisi kiling yengeleileige ibeng sa mizi, kapura ne ngoluk wik yolu kapura wik yolubok ne ono, Kilisigu negi yungke wik wizinda logo negi ngabelakpekké yolu pura Anotogi Marek neyegi keli panurikki wiyeke ngezebek ngaungaugu negi wiyeke ibeng sabokyegi wilekpek ngalege wiyi purikku.

²¹ Logo ne Anotogi wazono pugu ne Yisugu mizagewiyege ngizi yologira nanawekke nana puragi kezanga managirikki kiyebuk. Mena tamizeige teni Mosegi loyengki kiriwei mizirikkü teni Anoto kiling pangka wazayi kesak Kilisi yeik ulak kaile miza.

3

¹ Eiye, ini Kalesiyawili lelewe kani. Nakko ini watabi keleya logo ini weik ikuyogorik kisiyengki kerewiyi ma? Te Panabasgu iniyegi Yisugu yengeleileige ibeng sa purikki waberek panu kozak yeiya logo ini kerewiyi keya ngizi kumularikku Anotogo ini ngezebek kiling pangka wazaya. Kapura mabek perik ini lusuwei nobiyeng mizi.

² Ini inugu Anotogi Kung Walekpek weiya puwekkerikki kumula yo melizo. Anotogo Kung Walek pugubek ini Kilisiyegi langai ngago wazono pura kerewiyi keya ngizi kumula puwekke yana ma ini Mosegi loyengko miziweki kai piyeng mizarikki wiyeke kopong yana. Keriywекkerik ini Anotogi Kung Walekpek weiya purik ini ngago wazono Yisu Kilisiyegi langairagi kerewiyi keya ngizi kumula kopong.

³ Tegi lelewe mizi wak. Purik Anotogi Kung Walekpokko kazing wik lewengke solo yoluweki keleniya legi inugu kumularik korik inuguyengki kozandago mizagewiyege kazing wik inigi puluwengke ini koyima yenge wila wiyi pulogo yeikki? A'a'.

⁴ Keya ini ngizi kumulirikki wiyeke nawiligu ini ngangang keleya piyeng mabiyyeng yeik ulakyeng ma? Nogo kumularik pilik ono. Purik ngangang wagela purikku ngago wazonoragi ngizi kumuli purik watabi yemaneyeng keleyagi. Logo pura wiya wazami purik segeya puragi wiyeke ngangang wageli purik pangka.

⁵ Anotogo ini Kung Walek pugubek yana logo inigi yungke watabi Anotogo keke mizi piyeng ini

Mosegi lorago miziweki kai piyeng mizi kopong lewagela walibene keleyi ono, kapura ini ngago wazono Yisu Kilisiyegi langairagi kerewiyi keya ngizi kumuli kopong.

⁶ Togo tonuwa weik Yudawiligi yelibungang kokawiliyaga Abalam meibokyegi mizagiragi kumuliweki. Kapiya Walektikku piyegi langai pelik kai,

Abalam Anotoyegi wilekpek ngalege wiya logo pugu Anotogo kai piyengki ngizi panu kumularikki wiyeke Anotogo pi pangkabek miza. *Genesi 15:6*

Kazing mabilikmekke teni Kilisi Anotogi Marek panubek purikki ngizi kumuli kopong Anotogo teni pangkawili mizi.

⁷ Pilik mabura ini peliktikki iwakaweki, Abalam kelik Anotoyegi ngizi kumuli keya piyegi wilekyeng ngalege wiyi keya puwiligu yolura puwiligu ngizi kumuli puragi kiriwei yolu puwili Abalamgi yango keya marekngang ngiziwiligu.

⁸ Keya Kapiya Walektikkerau koka kaiyarik Anotogo Yuda onowili ngezewiligu Anotoyegi ngizi kumuli keya wilekyeng ngalege wiyirikku ngezebek kiling puwili pangka wazayagi. Keya Kapiya Walektikkurau kairik ngago wazonora Abalamyegirau Anotogo pobilik meiyawekke kozak meiya,

Ni kazing nogo yongkambanu ngabelak mabiengkewiliyegi wazono keleyagimek, meiya. *Genesi 12:3*

⁹ Logo Abalam ngizi kumuli wilibek keya wilek pugubek Anotoyegi ngalege wiya wilibek kopong

Anotogo piyegi wazono kelemyia. Kazing mabilimekke Abalamgu mizalik Anotoyegi ngizi kumuli keya wilek puwiligiyeng Anotoyegi ngalege wiya puwili mabuwili Abalamgu wazono weiya puraga puwilirau weiyagi.

¹⁰ Kapura Mosegi loyengko miziweki kai piyengki kiriwei mizirikku Anoto kiling pangka wazayagi mizi puwili wok mabiyeng Anotogo puwili wezayeli keya ngangang yanageya koyimagi mizara yolu, purik puwili nak nak lo nara weik ulogo ngela purik puwili iwaka. Purik Kapiya Walektikku pobilik kai purikki kiriwei,

Anotogo Mosegi lo Kapiya Walektikke lende miza piyeng mabiyengki wok mabiyeng kiriwei mizi keya mizi ono puwili wezayeli keya ngangang yanageya koyimagi. *Utoronomi 27:26*

¹¹ Keya nariktau pelik. Kapiya Walektikku pobilik kai,

Yombanu Anotoyegi wilekpek ngalege wiyarikku Anoto kiling pangka wazamibok Anoto kiling paka ngalege wizagomagi, kai. *Abakak 2:4*

Logo purikku walimizi purik naktau Mosegi loyengko miziweki kai piyengki kiriwei mizi keya mizi purik Anoto kiling pangka wazamiyagi ono.

¹² Keya kazing Mosegi loyengki kiriwei mizimok kazing Anotoyegi wilekpek ngalege wiyi pumok kilingmek ono, a'a'. Wameik, Kapiya Walektikku pelik kai,

Mosegi loyengko miziweki kaiya piyeng mabiyeng mizibok Anoto kiling paka ngalege wizagomagi kai, *Lebitika 18:5*

kapura nakkorau lo piyeng mabiyeng pangka warara wiziyagi langai ono purik teni iwaka.

¹³ Tegi Mosegi loyengko teniyegi pelik kai yagenda, teni lo piyeng mizagi langai ono legi Anotogo teni wezayela logo teni ngangang yanageya koymagi. Kapura Kilisigu purik teniyegi ngizi mizagirikka waliya purik pugu weik teni Anotogo wezayelagirikka iza kopong. Pilik miza purik Anotogo Kilisi wezamela logo ngangang tonugura pi mana logo pi yengeleileige nili ula puwekke. Purik Kapiya Walektikku pobilik kai purikki kiriwei,

Anotogo yengeleileige nili ula puwili wezayeli,
kai.

Utoronomi 21:23

¹⁴ Anotogo Kilisi wezamela logo ngangang mana logo Anotogo wazono Abalamyegi miza pura Yisugu miza purago mizagewiyege Yuda onowiliyegirau kunibene. Weik Yudawili keya Yuda onowilirau Anotogi Kung Walek pugu Kilisiyegi ngizi kumuli puwili yanagi kaiyabok weiyagi.

¹⁵ Ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili ne ngago saweliwei pera Anotogo yanagi kaiya piyeng miziragi waligeleyiweki. Yombanu neyau ngago nara silok tiya logo yeke ngalega ngagora kozang kelembene yeik piyaugiyau lende mizi puwekkerik nakkorau ngago piyaugi pura nge lagi ono ma ngago nara kaiyagi ono. Logo Anotogi ngago silok tiyaragirik pilik.

¹⁶ Kapura Anotogo Abalam yali marek kiling ngago pugura silok tiya purikki keriyi. Purik Kapiya Walektikku pelik kai ono, Nigi marekn-gangwili kiling kai ono, a'a'. Kapura Kapiya

Walektikku kele pelik kai, Nigi marekpek kiling kai logo pigi marekngangwiliyaga nakyegi kai yagenda logo ngago lang purik yombanu wame-nakyegi keke kaiya wizinda logo pok Kilisi.

¹⁷ Nogo kai purik peliktikki. Anotogo ngago nara Abalam kiling silok tiya logo pelik meiya, Nogo mizagi kaiya pura ne mizagi, meiya logo kirisimasi 430 miza logo waleleige Anotogo lo puguyeng Moseyegi mana kapura Mosegi loyengki Anotogo silok tiya pura ngela logo yeik ulakta kelemi ono.

¹⁸ Purik tamizeige nakko Mosegi loyenki kiri-wei mizi kopong pilikpok Anotogo melagi kaiya piyengka wei mabura purik Anotogo meliweki kai kopong ono. Kapura pilik ono, segeya Anotogo Abalamyegi managi kaiya piyeng mana purik yeik pugu managi kaiya kopong.

¹⁹ Inugu pelik kisi, Mosegi lo piyeng nangaiyeng mizagiyeng, kisi. Logo nogo kairik pelik, Ei, Mosegi loyengko mizagiyeng wizinda. Mosegi loyeng Anotogo ngago silok tiyaragi ngalege wiayeng logo yongkambanuwiligu mizageya piyeng kaileyeng kani keleyiweki. Anotogo loyeng keremiza purik piyengko yongkambanuwiligu mizagiyeng keya mizagi onoyengki-rau kaiyageyara Abalamgi marek ulogo kozak kaiyabok lewa puwekkegine. Loyeng Anotoyaga angelawiligu oroweirik Moseyegi mana, pulaga Mosego loyeng yongkambanuwiliyegi yana logo pi Anoto keya yongkambanuwiligi tepekkebek miza.

²⁰ Yombanu neyaugi ngago nara ma watabi nayengki mizi puwekkerik tepekke ngago

kerewiyi keya orowei mizagi pilik nak mizi. Logo purik wazono kapura kazing nakko nakyegi kanda nogo watabi piyeng mizagi kaiya piyeng ngizi mizi pumok wazono panumokko. Anoto wamenak kopong yombanu tepekke nak miza ono logo pi yeik kanda Abalamyegi Kilisi lewagirikki ngago silok tiya pura mana.

²¹ Logo inugu kumularik Mosegi lo piyengko Anotogo silok tiya pura nolo uli ma? A'a', piliktau ono. Tamizeige Anotogo yongkambanuwiliyegi lo kiriwei mizagi nayeng yana purikku yongkambanuwili wik koyimiweki keleyagi kesak, yongkambanu mabuwili Mosegi loyengko miziweki kai piyeng mizirikku mabuwili Anoto kiling pangka wazayi kak.

²² Kapura Kapiya Walektikku kairik yongkambanu ngabelak mabiyengkiwili mabuwiligi kaille mizagirikki kozang keli purago puwiliyegi ngai logo Anotogo tamizeige puwili Yisu Kilisiyegi ngizi kumuli purik puwili yanagi yeiya pura ngizi kumuli pilik puwiliyegi yaniweki.

²³ Kazing Yisuyegi ngizi kumulimok lewagine wererik kazing Mosegi loyengki kiriwei mizamokko teni wigira wezawili wigirara kazing ngizi kumulagimek kimeike kawela wiyirikka yuke koya.

²⁴ Logo teni sikaikaik miza nelegi Kilisi lewarikka Mosegi loyengko teniyegi ngai wezabek ngai wiziya logo pi kandarikka purik Kilisiyegi ngizi kumulirikku teni Anoto kiling pangka wazayiweki.

25 Kapura kazing Yisuyegi ngizi kumulimek weik pelege legi Mosegi loyeng mawinda ngai wezabek teniyegi ngai wiziyagi ono.

26 Togo ini Kalesiyawili weik Yisuyegi ngizi kumuli kopong ini mabuwili inigi Kilisi Yisu kiling sawela purikku ini weik Anotogi marekn-gangwili.

27 Ini kaimelarikku ini Kilisi kiling sawelawili mizi puwili weik Kilisigi kang pumok melewangka wezarik wakiya.

28 Kilisiyegi wilekpek ngalege wiyyirikku mabuwili piyegi sawela legi kazing kumbekki lewengkerik Yudabek keya Yuda onobek nalik ono keya yombanu ngai nakko weiya logo yawe pugura wiyyagi langai onobok keya yombanu nakko weiya onobok nalik ono. Keya yombu nak keya yongok namele nalik ono. Logo tenigi Kilisi Yisuyegi sawela purikka Anotogo teniyegi keriyirik teni wamenak mizi.

29 Logo tamizeige ini Kilisigiwili mabura ini Abalamgi yango keya marekn-gangwili tegi ini Anotogo Abalam managi kaiya piyengka ini weiyagi.

4

1 Ne weik Anotogo yanagi kaiya piyengki langai ngago kaiyageya wiziyagi. Nogo purikki ngago saweliwei pera kozak kaiweki. Tamizeige kemegeme ibengweki mizi nakko pigi marekpekyegi ngaigibekyegi pelik mei, Ne ibeng wizigeya purik watabi negi piyeng mabiyeng negi marekpek manimo kapura pi

piyeng weiyagi ono wiziya pi yombu nawekke puwekkeline, mei. Logo purik ngiziwekkera pelik mizagi, mandikpek pigi mangobekki watabi piyeng mabiyengki mango wiziyagi kele

² kapura pi ngoluk songono yolu puwekkerik piyegi ngaibokko piyegi ngai logo pi keli puguragi mizagi ono, pi yeik piyegi ngaibokko kairagi kiriwei mizageya wiziya wok ngezebekki mangobokko sawiyabok lewagela puwekkeline.

³ Kazing mabilikmekke Kilisi lewagine Mosegi loyengko Yuda mabuwiliyegi ngai wiziya. Logo teni piyengki kiriweiweki yawe kozang miza logo teni kazing puluweng wiyagi langai ono.

⁴ Kapura wok Anotogo sawiyabok lewagelawekke Anotogo ngezebekki marekpek ngabelakpekke wezamela logo yongkambanu mabuwili wazaya mabilik yongok ngabelakpekkimologo pi wazamiya logo Yudawiligi loyengko piyegi ngai wiziya.

⁵ Yisugu pilik miza logo teniyegi loyengko ngai puraga teni iziweki logo teni Anotogi yango keya marekngang pugu yemane sawili mizibene.

⁶ Keya teni weik Anotogi marekngangwili kopong Anotogo pigi Marekpekki Kung Walekpek wilek kang tonuguyengke yoluweki wezamela. Keya Kung Walekpokko teni Anotoyegi pelik kaibene keleyi, Peba, O Peba nogobek.

⁷ Logo ini nak nak yombanu ngai nakko weiya logo yawera wiyagi langai onobok kelikwili ono. Purik Kilisigu ini iza logo ini nak nak Anotogi marek kalogolibek kelemiya. Keya ini nak nak Anotogi marek kalogolibek mizawili legi Anotogo ini nak nak mandik kalogoli watabi pugu yanagi

piyengka weiyagibek keleya.

⁸ Ini Yuda ono Kalesiya ngabelakpekké yolu puwili, ini koka Anotoyegi iwaka onowekkerik ngabelakpekké watabi piyengko iniyegi ngai logo piyeng anoto ikuyogorikyeng.

⁹ Kapura ini Anoto weik Anoto inugubek purik ini iwaka ma nogo pelik kai pei, Anoto ini weik pigi yang keya marekngangwili purik pugu iwaka kapura nangki watabi ngabelakpekké piyengko iniyegi ngaiweki ini mizi? Watabi piyeng kozang ono keya yeik ulakyeng kani keya iniyegi sawelagi onoyeng.

¹⁰ Keya ini wokyeng keya ngongyeng keya kirisimasiyengki sonda yemane Yudawiligu keriyi piyeng keriyi logo ini piyengki keriyi puwekke Anotogo iniyegi wilik mizagi mizi.

¹¹ Iniyegi nangaiyeng lewagelagi miza purikki ne kazi. Purik inugu miziyengko yawe ini kiling wiziyawekke nogo miza piyeng yeik ulak miza ma talik miza purikki ne kumuli. Nogo ngago wazonora iniyegi yeik ulak kozak yeiya nelegi purikki ne kazi.

¹² Tegi ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili nogo miza pilik inirau Yudawiligi loyeng kemenak wiyiweki ne iniyegi kelegele yei. Ne pilik miza logo ini kelik lewagela. Wameik, ini neyegi kokowa nayeng keleniya ono kapura Kilisiyegi kele inugu kokowa kelemiya.

¹³ Keya kemegeme nogomokko mizagewiyege ne mabulogo wiziyia kopong solowekke nogo ngago wazonora iniyegi kozak yeiya purik ini iwaka.

¹⁴ Keya kemegeme nogomek korowali kele kapura ini neyegi kezanga nana ono, segeya ngago nogoyeng angela Anotogiwili nakyaga lewa wezalik ini wilik miza. Keya ini Kilisi Yisu ngezebekyegi koli kelemiyagi pilik inugu mabilik neyegi koli keleniya.

¹⁵ Logo nogo iniyegi Kilisiyegi kozak yeiya kopong inugu Kilisi Yisuyegi koli kelemiyarikki kandik ini wilik kagowingmokko kola. Kapura wilik kagowing inigi pura weik talege? Nogo wameik kumulirik puwekke inugu negi watabi nangaiyeng miza piyeng mizagi kesak ini mizi kak, keya iniyaga nakko wire puguyau koriya logo ne nanagi kesak nani kak.

¹⁶ Nogo iniyegi inugu mizageya piyengki langai wameikta kozak yei purikku ne iniyegi weik ngai mizibek keleyi ma?

¹⁷ Yombanu iniyegi ini Mosegi loyengki kiriwei miziweki yei puwili ini puwiliyegi saweliweki yasese keleyi yagenda kapura puwiligu kumula koyimowei mizi piyeng wazono ono, purik puwiligu mizi purik ini ne wezaniya logo puwiliyegi kiriweigirikki mizi yagenda.

¹⁸ Tamizeige nawili pangka kumula koyimowei ini puwiliyegi kiriweiweki kisi purik ne ngago nara ono. Wameik wok mabiyeng ne koweige ma mereke yolu miza kele kapura ini neyegi kiriweigi purikki ne keli.

¹⁹ Ini negi yango keya marekngang ne makngezego wazayawili nobiyeng keleyi logo nogo keli puwili nogo ya nogoraga iniyegi ngangang kelirik yongokpanu mandik sulu mizimologo mandikpekk waza logowekke yeikkine

were ngangang keli pilik keli logo nerau iniyegi ngangang kelageyara ini weik kazing kumbekki lewengke yemane sa logo Kilisi kelikwekke yeikkine.

²⁰ Ne weik ini kiling pulogo wiziyagi keli logo ini kiling ngago keya mizi keya nogo iniyegi talik keli miza pura waligeleyiweki. Ne iniyegi kang tamekke langai kumulagi mizi.

²¹ Ini loyengko iniyegi ngaiweki mizi puwiliyegi ne ngago naragi nguk yeiweki. Ini loyengko iniyegi miziweki kai piyengki ini waberek iwaka ma talik?

²² Abalam kiling pigi marekyauyegi langai kai purikki kumuli. Abalamgi yongokpumele Sera pigi marekyauyaga nakki panumele. Keya yongokpanu Abalamgu Serayegi yawe miziweki kingyengki ngane weiya logo yeikta Aiga meimolo nakki panumele.

²³ Abalamgi marek yongok kingyengki ngane weiya pumologo wazamiyabok Abalamgu sawiyaragi kiriwei kopong kazing korikwekke ke-liragimekk wazamiya, kapura Abalamgi yongokpumologo wazamiyabok pigi marek Anotogo pi managi kaiyabok.

²⁴⁻²⁵ Logo Aiga yongok kingyengki ngane weiya pumolo ngago silok tiya naragi walimizimele logo pura Anotogo Mose lewak yeikta Sainai mei ngabelak Arebiya meibekke yolubokko mana pura. Keya Aiga yongok kingyengki ngane weiyamele legi pigi yango keya marekngang puwili mabuwili nawiliyegi yeik yawe mizi kangki. Keya tonugu Aiga yereng Yirusalem

puragi walimizimele kisagi purik pangka, purik yereng pura kiling pulogo yolu puwiliyegi loyengko ngai keya puwiligi yango keya marekn-gang puwili mabuwiliyegi loyengko ngaigi.

²⁶ Kapura yongok Sera mei kingyengki ngane weiya ono pumolo ngago silok tiya Anotogo Abalamyegi mana puragi walimizamele. Sera Anotogi yereng Yirusalem paka ngalege puragi walimizamele logo yongkambanu kalike purge yolugi puwili mabek yolu perik Mosegi loyengko puwiliyegi ngai ono. Sera tenigi panu wezamol-ogo logo teni pigi yango keya marekngang weza-wili pewili Mosegi loyengko ngai ono.

²⁷ Purik Anotogi Kapiya Walektikku Yirusalem paka ngalegeragi langai kozak kai, yaka Sera Isak wazagine piyegi langai pelik kai puwekke,

Ni yongok kibili mandik nak wazamiya ono pumolo logo mandik sulu mizi pumok kolok ula ono pumolo wilik kagowing mizi keya kek ngago ngago kaiyagimologo, purik koloyakamandik nuguwili yongok nigi kerekpubek kiling yolu pumologi-wiliyaga kolokngagono panugi, kai. *Isaya 54:1*

²⁸ Kerewiyi, ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili teni Anotogi yango keya marekngang-wiligu mabilik Anotogo mizagi kaiyarikki kandik Abalamgu Isak wazamiya pilik.

²⁹ Kapura Abalamgi marek korikwekka keli-rago mizagewiyege wazamiyabokko Abalamgi marek Anotogi Kung Walekpекki kozandago mizagewiyege wazamiyabokyegi ngai mizi mabilik mabek perik Mosegi loyengko ngai puwili

Anotogi Kung Walekpokko wazami logo wik keremizi puwiliyegi ngai mizi.

³⁰ Kapura ngai mizibokyegirik Kapiya Walektikku teniyegi Anotogo Abalamyegi pelik meiyarikki kozak kai,

Yongok nigi yongokpumeleyegi yawe miziweki
nugu kingyengki ngane weiya pumolo
yali marek wezayelimo, purik yongok
kingyengki ngane weiya pumologi
marekpek watabi mangogo managi
piyengka weiya nagani, purik piyeng
mabiyeng nigi yongokpu kingyengki
ngane weiya onomologi marekpokko
weiyagiyeng, kai. *Genesi 21:10*

³¹ Tegi ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili
teni yongok kingyengki ngane weiya pumologi
yango keya marekngangwili mizagi ono kapura
teni yongok kingyengki ngane weiya ono
pumologi yango keya marekngangwili mizi. Tegi
kozang sara koyi.

5

¹ Kilisigu ini Mosegi lo tonugu wiyagi langai
ono piyengka ini iza. Tegi ini yongkambanu izawili
mizara koyiweki keya ini loyengko ngereke
ngaiwili mizara yolu nagani.

² Ne Paulugu iniyegi yei puragi kerewiyi, purik
tamizeige inigu nawili yombu korik inuguyengki
korik yeke ngalege piyeng ngeli pani keleyi logo
ini Anoto kiling pangka wazaiweki mabura
Kilisigu inigi wiyeke miza pura yeik ulakta mizi
yagenda.

³ Ne mawinda mabilik kai, tamizeige nak ngago yombu korikwekki korik yeke ngalege puwek ngeliweki kai puragi kiriwei mizi mabura pi Mosegi lo nayengkiraun kemenak kiriwei mizagirikki kai.

⁴ Ini lorago miziweki kai piyengki kiriwei mizirikku Anoto kiling pangka wazayiweki mizi puwili Kilisi kiling yolu puraga ini makn gezego ini makn geze ngela logo Anotogi wazonorago ini wezaya.

⁵ Kapura teni nawiliyegirik Anotogi Kung Walekpekki kozandago mizagewiyege teni Anotogo ngezebek kiling kemenak pangka wazayiweki teni wilekpek keya ngai yuke yolu, purik teni ngizi kumuli logo wilek kang tonuguyeng Kilisiyegi ngalege wiyi kopong.

⁶ Purik teni Kilisi Yisu kiling sawelawekke teni yombu korikyengki korik yeke ngalege piyeng ngela ma ngela ono miza kele kapura purik Kilisigu teni yaliya wazaya puragi solorik ono segeya solorik yongkambanuwiligu ngizi kumuli logo wilek kang puwiligiyeng Kilisiyegi ngalege wiyi purikku logo puwiligu yongkambanu nawiliyegi keli purago walimizi.

⁷ Ini Kalesiyawili kazing Anotoyegi wilek kangyeng ngalege wiyi pumokko pangka panu mizageya koyawili kapura takko kanda inugu kazing wameik lewengke kiriwei mizi pura wizamiweki keleya?

⁸ Anotogo ini ngezebekki yango keya marekn-gangwili keleyiweki koli keleyi legi pugurau ini kazing kokowa lewengke iza orowei kuna ono. Logo pilik mizabok Anotoyaga wiriyabekki

langai ono pi kailebekyaga wiriyabek,

⁹ purik ngago lang pelik mei purikki kiriwei,
Yezi songono nazikki wilitikku mizagewiyege
lewak nak mabok ngori purik pangka.

¹⁰ Teni mabuwili Yemizibek kiling sawela kopong nogo kumularik ini nogo kai puragi ei mizagi keya iniyegi lelewe keleyi puwili tawili miza kele kapura Anotogo puwili ngangang yanagi.

¹¹ Tamizeige ne ngoluk puwiligu kisilik yombuwili yombu korikyengki korik yeke ngalege puwek ngeliweki kozak yeiyageya kesak nangki Yudawiligu ne ngangang keleni? Tamizeige ne yombu korikwekki korik yeke ngalege puwek ngelirikku Anotogo yongkambanuwili yaliya wazayagi yeiyageya kesak Yudawili ngago nogoragi kiyebuk mizi kak ono. Kapura nogo kairik Anotogo yongkambanu Kilisi puwiligi wiyeke yengeleileige ibeng sa purikki ngizi kumuli puwili yaliya wazayagi yei logo Yudawili kiyebuk wizigeya ne ngangang keleni.

¹² Yuda waligeleyi ini lelewe mizibene keleyi keya yombu korikyengki korik yeke ngalege piyeng ngeliweki ngalowei mizi puwili nangki keliliktkki kiriwei korik ngezewiligi piyeng ngelagelega wiyo ono.

¹³ Keya ini ne kiling Kilisiyegi ngizi kumuli puwili Anotogo ini ulogo piyegi wiriyibene ngago yeiya logo Mosegi loyengko iniyegi ngai onoweki. Pangka, logo iniyegi loyengko ngai ono kapura korik inuguyengki kelirago iniyegi ngaiweki mizi nagani. Segeya nakko nakyegi keli pura nakko

nakyegi saweli puraga walimizi. Tamizeige ini pilik mizi purik ini Mosegi lo mabiyengki kiriwei mizagi.

¹⁴ Purik lo Mosego teni yana piyeng mabiyeng ngago ngai puragi yungke kopong teni makngezego teniyegi keli pilik teni mabuwiliyegirau kelagirikki kai.

¹⁵ Kapura tamizeige ini nakko nakyegi kiyebuk mizi keya nakko nak sela niweki mizi mabura kazing kumbekki inigi puluweng neneng ngelagi kani waberek panu.

¹⁶ Logo nogo iniyegi pelik yei, ini Anotogi Kung Walekpokko inigi yungka inugu miziweki kozak yeiyageya piyengki kiriwei mizi logo ini pilik mizi purik mabura ini korikwekko keli piyengki kira orowei mizi piyengki kiriwei mizi yagenda ono.

¹⁷ Purik korikwekko keliyeng Anotogi Kung Walekpokko tonugu miziweki keli piyeng nolo uli keya Anotogi Kung Walekpokko tonugu miziweki keli piyengko korikwekko keliyeng nolo uli. Piyau nakko nakyegi kiyebuk mizi logo tenigi yungke ngai keli logo teni wazono mizi ma kaile mizi mizayengka iza warara koyiweki.

¹⁸ Mena, tamizeige ini Anotogi Kung Walekpokko inugu miziweki kairagi ini kiriwei mizi mabura iniyegi Mosegi loyengko mawinda ngai ono.

¹⁹ Kazing korikwekki piyeng tonugu kimeike pakeli logo piyeng peyeng, kazing yongkambu weiya puwili namelegi kerekpu onobek ma nakki yongokpu onomele kiling iwek kolimok,

ma kazing yongkambu weiya ono puwili namele ma nak kiling iwek kolimok, ma kazing kaile mizimok, ma kazing inigi tepekke pangka onoyeng mizi ma kerewiyi ma kozak kelagi langai onoyeng kozak kelimok,

²⁰ ma kazing anoto ikuyogorikwiliyegi ingeyau laliyi keya ngago meimok, ma kazing wata-gak ngeli ma watagak kaigesimok, ma kazing nakko nakyegi kumbak mizimok, ma kazing ini makngezegi tepekke ngalik kela yongomo mizimok, ma kazing nakko miziyengki ma nakki watabi piyengki yagolok kopong sisik mizimok, ma nakko nakyegi senze meimok, ma kazing sisik kameneng mizimok, ma kazing watabi mabiyeng nakki kekeweki kerezi mizimok, ma kazing nawiligu nawili lelek melimok, ma kazing nakko nakyegi ngai miza logo sanga mizimok,

²¹ ma kazing nakki piyengki yagolok mizimok, ma kazing yombanu ula logo ibeng mizimok, ma kazing kai nameli keya mizimok, ma kazing ngeragi keya kai namelageya koyimowei kisageli meiya melimok, ma kazing kaile kaile pilik piyeng. Nogo ulogo iniyegi yeiya pilik, nogo weik ngereke mabilik iniyegi yeiweki, yombanu kazing yaka pobilik piyeng mizageya koyimowei yolu puwilirau yereng Anotogo ngai puraga kiliya yabelagi ono.

²² Kapura Anotogi Kung Walek yombanu nakki yungke yolubokki ngizirik lewagela waza-mirik peyengko, kazing yongkambanuwiliyegi kelimok, keya kazing wilik kagowindago kolamok, keya kazing wilek kambek ngezege sara yolumok, keya kazing yelakkelek yolumok, keya

kazing kuzigemok keya kazing nawiliyegi wa-zono keleyimok, keya kazing watabi mabiyengki ngizi mizimok,

²³ keya kazing ni makngeze kulengkebek miz-imok, keya kazing keli ni makngezegi piyengki ngaigi langai pumok. Logo lo naragorau kazing pumokko yolu pilik puwiliyegi ngalik kai ono.

²⁴ Logo Kilisi Yisugi puwili korik ngezewil-igiyengka keli piyeng kiling korowali piyeng mabiyeng miziweki kozang ulumi pura yen-geleileige weik nili ula. Tegi korikwekki keli purago mawinda teniyegi ngai ono.

²⁵ Tegi Kilisiyegi ngizi kumuli puwili An-otoyegirik kazing kumbekki lewengke wik legi teni Anotogi Kung Walek tenigi yungka tonugu wok mabiyeng miziweki kozak yeiyageyabokko kaiyengki teni kiriwei miziweki.

²⁶ Teni yeik teni makngezegiyeng yongolok meiweki keli nagani keya teni nawili sisik mizibene keleyi nagani keya teni kazing izakkazek mizimok mizi nagani. Tamizeige teni pilik mizi purik teni kazing kumbekki tenigi puluweng kaile kaile kelemi yagenda.

6

¹ Ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili tamizeige inigi tepekka nak kaileyengke kawiy-erikki ini iwaka mabura ini Anotogi Kung Walekpokko miziweki kai piyeng mizi puwili yaka pilikpok kaile mizi pumok wiybene piyegi saweli kapura ini makngeze kulengkewili miza koyimowei kuzigera kiling pilikpokyegi mei.

Keya kaileyengko yang keleyiraga ini makngeze kawiye nagani waberek panu.

² Tonugu kaileyeng uliweki mizi puraga ini nakko nakyegi sawelagirikki kai. Purik ini nakko nakki kunengyeng wageliweki saweliwekkerik ini Kilisigi loyengki kiriwei mizi yagenda.

³ Kapura tamizeige nakko pi lewege miza logo nakyegi pugu saweli ono ma nakko piyegi saweliweki mizi ono mabura pi ngezebekyegi ikuyogorik kelemi yagenda, purik ngizirik pelik, pugu pi lewegebek miziwekkerik Anotogo pi yeik ulakpek mizi.

⁴ Logo nak nak pugu mizayengki pakeli logo wazono miza ma yeik mizi. Tamizeige pugu mizayeng wazono mabura pugu wazono miza puragi pi wilik mizagibokko keya pi nakko miza puragi pi pilik miza keya ne pilik miza kaiyagi onobokko.

⁵ Keya nakko mizayengki pi pilik miza keya ne pilik miza kai nagani, purik teni mabuwili tonugu miza piyengki wiyeke Anotogi wirege luwezagiwili.

⁶ Yombanu Kilisigi kazing pangka lewengke waligelemyageyabok waligeleyi pugubek kiling watabi wazono pigi piyeng pi kiling sanga mizagibokko logo pilik mizi purikku pi kazing kumbekki lewengke yemane sibene ngezebokko ngezebekyegi saweli yagenda.

⁷ Inugu kumularik inugu Anoto ikuyogorik kelemyagirik pangka sawiya? A'a'. Ini makngeze ikuyogorik keleyi wak, purik inugu mizi piyeng Anotoyaga liwik wiyagi ono. Kerewiyi, ini yawe nalei ngeriyi puwekkerik ini

inugu ngeriya piyeng panu yokori. Tamizeige ini ngaba ngeriyi purik ini ngabayeng weiyagi, keya tamizeige ini songono ngeriya purik ini songono yokoragi, keya tamizeige ini wazono ngeriya ma kaile ngeriya miza purik ni wazono yokori ma kaile yokoragi. Kazing mabilikmekke inugu yolu puragi ngizirik lewagela wiriyi penangai.

⁸ Tamizeige yombanu nak korik puguwekko pugu miziweki keliyeng mizi mabura korik puguwekko keliyeng mizi purikki kangara kemenak ibeng wizagomagi pura. Kapura tamizeige yombanu nak Anotogi Kung Walekpokko pugu miziweki keliyeng mizi mabura Anotogi Kung Walekpekkii kangara ngizi panu wik wizagomagi pura.

⁹ Tegi teni pangka lewengke koyagi purikki kiyebuk sende mizi nagani, purik tamizeige teni wiya wazami ono purik mabura wok teni kanga wazono panura weiyagi nak lewagelagi.

¹⁰ Pilik legi wok nugu nawiliyegi wazono keleyagi nak lewagela puwekke purik mabura puwiliyegi wazono keleye keya teni kiling Kilisiyegi ngizi kumuli logo Anotogi yango keya marekngang puwiliyegi kele.

¹¹ Ne makngezego weik ngago kangkali peyeng iniyegi lende mizi logo mele nogozikku yemane miza wazamiya purik inugu keriya.

¹² Yombanu ini yombu korikyengki korik yeke ngalege piyeng ngeliweki kelegele keleyi puwili yeik yombanuwiligu watabi korikwekkiyengki puwiliyegi pakelagirikki mizi yagendawiligu. Puwili pilik mizi purik nawiligu puwili ngangang

keleya nelegi. Purik tamizeige puwligu Kilisigu yengeleileige ibeng sa pura kazing wamenak leweng yombanu yaliya wazayagi leweng yei purik nawiligu puwili ngangang keleyagi.

¹³ Purik yombu korikyengki korik yeke ngalegeyeng ngela puwili ngezewilirau Mosegi loyengko miziweki kai piyeng mabiyeng mizi ono, kapura puwili yombu korik inuguyengki korik yeke ngalege piyeng ngeliweki mizi logo Yuda nawiligu yeik puwiligiyeng yongolok meiweki, purik ini ngago puwiligiragi kiriwei miza kopong.

¹⁴ Kapura neyegirik ne yeik ne makngeze-gira yongolok meiyagirikki kiyebuk, ne Yisugi yeikta yongolok mei purik pi yengeleileige negi wiyeke ibeng sarikki wiyeke. Kazing kaile ngabelakpeksi piyengkirik ne ibeng keya neyegirik kazing kaile ngabelakpeksi piyeng ibeng.

¹⁵ Purik yombanu nakki yombu korikwekki korik yeke ngalege puwek ngela ma ngela ono miza purik yeiktikku kopong, kapura ngereke Anotogi Kung Walekpokko yombanu wikpek kelemiya pura watabi yemaneyengko.

¹⁶ Keya yongkambanu ngereke wik panuwili mizara yolu puwiliyegirik Anotogo puwiliyegi yalek miza yoluweki keya wilek kang puwiligiyengke ngezege sara yanageya wizeibene ne waberek mizi. Ne puwiligi keke waberek mizi ono kapura Anotogi yongkambanu puwili mabuwiliyegi logo puwili ngizi Isileili yongkambanu puwili.

¹⁷ Nogo ngago kangkali nogora pelik kai, waligeleyi Anotogi wameikta waligeleyi onow-

ili mawinda ne Anotogi ngagora orowei mizi-wiliyaga nak ma yeik miza purikki kisagirikk pangka nararau ono, purik wizing kung korik nogewekke peyengko walimizirik Yisugu ne weiya logo pi ngai nogobek logo ne piyegi yawe mizi pura wiyagi ono mizi.

¹⁸ Ini ne kiling Yisuyegi ngizi kumuli puwili Yemizi tonugubek Yisu Kilisigi wazono pura wilek kang inuguyengke wizei pani.

Wameik panu.

Ne Paulu kapiya perik lende mizabek.

**Biangai
New Testament in Biangai**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Biangai

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025
deaf1397-2ce6-5cb9-bd83-7986b1d8028b